Wydanie wieczorne.
Nr. 196. Poniedziałek 17 sierpnia 1914. Rocznik XXIII.

2 K miesięcznie z odsyłką.
Zagranicą miesięcznie 2 M. 30 f., 3 fr. 50 ctm., 2½ szyl. 70 cm. amer.
Tygodniowo w Krakowie 40 h. z dostawą do domu 46 h.
Cena numeru oddzielnego 8 h.
Reklamacye otwarte są wolne od opłaty pocztowej. — Redakcya rękopisów nie zwraca i bezimiennych listów nie uwzględnia.

NAPRZÓD

Organ centralny polskiej partyi socyalno-demokratycznej.
Wychodzi codziennie popołudniu z wyjątkiem niedziel i świąt.

Redakcya i Administracya Kraków, Dunajewskiego 5.
Telefon Redakcyi Nr. 396.
Telefon Administracyi Nr. 2314.
Konto czekowe Nr. 34.095.
Adres telegr.: Naprzód Kraków.
Dział inseratowy: Pl. WW. Świętych 11.
Telefon Nr. 1354.
Konto czekowe Nr. 910.
Ceny ogłoszeń: Za miejsce wiersza petitem 20 h. Za miejsce wiersza petitem w nadesłanem 60 h.

Zgoda stronnictw polskich.
Po zwycięstwie nad Serbami.
Moratoryum we Włoszech.

ZGODA!

Sobotnie i niedzielne obrady w Krakowie między Kołem polskiem a Komisyą Skonfederowanych Stronnictw Niepodległościowych doprowadziły do zgody, której wyrazem jest powołanie do życia **„naczelnego komitetu narodowego“**, w skład którego weszli przedstawiciele **wszystkich stronnictw polskich w Galicyi.**

Komitet ten obejmuje w zarząd powołane przez Komisyę S. S. N. do życia **Wojsko Narodowe i Polski Skarb Narodowy,** które odtąd stanowią **organ całego Narodu** i walczyć będą pod okiem reprezentantów całego Narodu.

Z radością każdy Polak powita tę zgodę, tak potrzebną w tych historycznych dniach. **Nie wyrzekając się swych programów**, wszystkie stronnictwa polskie solidarnie stają do walki o cel, który wszystkim przyświeca, **o wyswobodzenie Narodu.** Przy tej zgodzie, przy pracy wszystkich, przy ofiarności całego społeczeństwa **cel ten musi być osiągnięty!**

* *

W niedzielę wieczór zapadła na wniosek komisyi złożonej **z reprezentantów wszystkich stronnictw polskich** następująca uchwała:

Połączyło nas wszystkich w tej doniosłej chwili dziejowej to głębokie przeświadczenie, **że zjednoczenie wszystkich stronnictw polskich w czasie toczącej się wojny światowej, jest konieczne.** Tylko **jedność całej Polski,** mogącej obecnie głos zabierać, zdoła skupić wszystkich Polaków, zdolnych do noszenia broni, **do zwycięskiej walki z Rosyą.** Tylko jedność zdoła zgromadzić zasoby materyalne, potrzebne **do zorganizowania polskiej siły zbrojnej, która wkroczy na uciskane ziemie polskie,** dla wyzwolenia ich z pod jarza carskiego.

Aby tę myśl jedności narodu w czyn wprowadzić, j e d n o c z ą s i ę **dotychczasowe odrębne organizacye:** Centralny Komitet Narodowy i Komisya Skonfederowanych Stronnictw Niepodległościowych, oraz te grupy, które do żadnej z tych organizacyj nie należały, tworząc **„Naczelny Komitet Narodowy“** i uznając ten Komitet **za najwyższą instancyę** w zakresie wojskowej, skarbowej i politycznej organizacyi zbrojnych sił polskich.

Każda z grup składa wyraźne, publiczne oświadczenie, że **z chwilą utworzenia Naczelnego Komitetu Narodowego przestaje istnieć Rząd Narodowy,** ogłoszony w dniu 3 sierpnia 1914 roku i że w przyszłości **nie podda się żadnemu tego rodzaju** tajnemu związkowi, nieutworzonemu z wspólnem porozumieniem Naczelnego Komitetu Narodowego z organizacyami w Królestwie.

Stanowienie **o politycznych sprawach Królestwa Polskiego** może nastąpić **tylko w porozumieniu z organizacyą w Królestwie Polskiem,** zbudowaną na podobnych zasadach, co organizacya wspólna w Galicyi.

Legiony Polskie.

Na podstawie tego zjednoczenia przystępuje się do utworzenia **na razie dwu legionów polskich, jednego w zachodniej, drugiego we wschodniej Galicyi pod komendą polską,** opierając się na istniejących już zbrojnych organizacyach polskich. Oddziały polskie użyte być mają **do walki przeciw Rosyi na ziemiach polskich w związku z monarchią austro-węgierską.** Wszyscy walczący w szeregach oddziałów polskich muszą mieć prawa kombatantów i muszą otrzymać **uzbrojenie i wyekwipowanie wojsk regularnych,** a oddziały obejmować winny wszystkie gatunki broni.

Komitet naczelny wejdzie w porozumienie **z rządem monarchii austro-węgierskiej, oraz naczelną komendą wojskową armii austryackiej,** celem utworzenia naczelnego dowództwa nad legionami i omówienia stopnia i jakości ich zależności od komendy naczelnej armii austro-węgierskiej.

Istniejące obecnie komendy nad oddziałami wojsk polskich w Królestwie, oraz nad oddziałami organizującymi się w Galicyi **pozostają w mocy** aż do ostatecznej decyzyi Naczelnego „Komitetu Narodowego.

Polski Skarb Wojskowy.

Dotychczas istniejące instytucye skarbowe **zlewają się w jeden „Polski skarb wojenny“,** pod zwierzchnictwem naczelnego komitetu narodowego.

Skład Naczelnego Komitetu Narodowego.

W skład Naczelnego Komitetu Narodowego wchodzą pod przewodnictwem prezesa Koła polskiego dra Juliusza Leo z wszystkich grup politycznych pp.:

Cieński Tadeusz	zastępca	dr Stan. Kasznica
W. ks. Czartoryski	„	A. ks. Lubomirski
Jan Dąbski	„	An. Średniawski
Ignacy Daszyński	„	dr Zyg. Marek
dr Ludomił German	„	Wład. Stesłowicz
Józef Hudec	„	Artur Hausner
dr W. L. Jaworski	„	dr T. Starzewski
Ks. Zajchowski	„	
Józef Neuman	„	Edmund Riedl
Leon hr. Piniński	zastępca	Aleksander Vogel
dr J. Rozwadowski	„	dr Stan. Głąbiński
Hipolit Śliwiński	„	Wład. Sikorski
Aleks. hr. Skarbek	„	Stanisław Grabski
Konstanty Srokowski	„	dr R. Krogulski
dr Ignacy Steinhaus	„	Józef Sare
dr Stan. Stroński	„	dr Stefan Surzycki
hr. Zd. Tarnowski	„	hr. Stanisł. Badeni
dr Szymon Przybyło	„	Franciszek Wójcik
Wincenty Witos	„	Władysław Długosz
Edmund Zieleniewski	„	Jan K. Federowicz

Organizacya Komitetu Naczelnego.

Naczelny Komitet Narodowy wybierze **Wydział Wykonawczy.** Naczelny Komitet Narodowy dzieli się na dwie sekcye: **krakowską i lwowską,** z których każda zarządza autonomicznie w działach organizacyjnym, wojskowym i skarbowym.

Do sekcyi z a c h o d n i e j zostali wybrani: poseł D a s z y ń s k i, Dąbski, prof. Jaworski, prof. Rozwadowski, dr Przybyło, inż. Sikorski, K. Srokowski, poseł Steinhaus, prof. Stroński, hr. Zdzisław Tarnowski, poseł Witos i poseł Zieleniewski.

Sekcya wybrała: przewodniczącym prof. Jaworskiego, zastępcami pos. D a s z y ń s k i e g o i Witosa, sekretarzem K. Srokowskiego, zastępcą prof. Rozwadowskiego.

Departamenta

przy sekcyi z a c h o d n i e j ustanowiono następujące:

1) organizacyjny (przewodn. prof. Stroński, zastępca poseł Marek);

2) wojskowy (przewodn. inż. Sikorski, zastępca dr Surzycki);

3) skarbowy (przewodn. dr T. Starzewski, zastępca J. K. Federowicz).

Osobno wybrano sekcyę **śląską,** złożoną z pięciu członków.

Pierwsze ofiary.

Przed zamknięciem posiedzenia składa poseł Andrzej Ś r e d n i a w s k i oświadczenie:

„Aby dać wyraz czynnej radości z powodu **zjednoczenia całego narodu polskiego** w tej dziejowej dla Polski chwili, Polskie Stronnictwo Ludowe zobowiązuje się dziś uroczyście **wyekwipować, to jest umundurować własnym kosztem tysiąc legionistów“.**

Dr Leo oznajmia, iż hr. Stanisław Badeni złożył na cele Polskiego Skarbu wojennego 10.000 K., tudzież, że w najbliższych dniach zwoła jako prezydent miasta Krakowa posiedzenie Rady miejskiej, by dała początek w kraju do **składania ofiar na ołtarzu Ojczyzny.**

Dalej złożyli: hr. Rey 50.000 K, Długosz 20.000 K, poseł Angerman 10.000 K.

Wydanie poranne i wieczorne razem 8 hal.

Po zwycięstwie nad Serbami.

Wiedeń, 17 sierpnia.

Dzienniki podnoszą z zadowoleniem zwycięstwo wojsk austro-węgierskich koło Waljewa. Dzienniki wyrażają nadzieję **pomyślnego przebiegu** dalszych wydarzeń wojennych.

Przyjaźń turecko-bułgarska.

Sofia, 17 sierpnia.

Turecki minister spraw wewnętrznych Talaat bej i prezydent tureckiej Izby deputowanych Halil bej przybyli tu wczoraj po południu. Przyjęli ich bułgarski minister kolei, oraz personal poselstwa tureckiego. Generalny sekretarz bułgarskiego ministerstwa spraw zagranicznych wyjechał był naprzeciw gości aż do Mustafy Paszy. Talaat i Halil jadą dziś dalej **do Bukaresztu.**

Konstantynopol, 17 sierpnia.

Jak dzienniki donoszą, minister Talaat bej i prezydent Izby Halil, którzy przez Adryanopol przybyli do Budapesztu, podróż przedsiębiorą w zastępstwie wielkiego wezyra, który teraz nie może opuścić Konstantynopola.

„Tanin“ oświadcza, że podróż ta nie pozostaje w związku z obecnemi wydarzeniami i stanowi tylko dalszy ciąg pewnych przez rządy nawiązanych **rokowań.**

Moratoryum we Włoszech.

Rzym, 17 sierpnia.

Wczoraj wydano rozporządzenie, które między innemi postanawia: 1. Banki z wyjątkiem banków emisyjnych, oraz Kasy oszczędności pocztowej upoważnia się do **ograniczenia zwrotu wkładek** złożonych przed 5 b. m. na 500 lirów za czas do 10 września, a na dalsze 500 lirów za czas do 30 września b. r. Ograniczenie to jednak **nie** stosuje się **do przemysłowców,** którzy potrzebują zwrotu na uiszczenie **płac robotników** i na zakupno materyałów niezbędnie potrzebnych do prowadzenia przedsiębiorstwa. 2. Co do **weksli** płatnych do 30 września, przyznaje się **zwłokę 40-dniową** pod warunkiem, że przynajmniej 15% sumy i 6% odsetki będą zaraz zapłacone. 3. Na rozwikłanie interesów giełdowych przyznaje się **ulgi.** Dalej postanowiono, że czeki na instytucye kredytowe, z wyjątkiem banków emisyjnych, podlegają temu samemu traktowaniu, co zwroty wkładek.

Powrót dyplomatów.

Konstantynopol, 17 sierpnia.

Ambasador angielski Mallet, oraz posłowie Belgii i Holandyi przybyli tu z urlopów na pokładzie okrętu włoskiego.

Cudzoziemcy w Niemczech.

Berlin, 17 sierpnia.

Urząd powiatowy w Baden-Baden ogłasza: Bardzo licznym cudzoziemcom, zwłaszcza **Rosyanom i Francuzom,** którzy w chwili wybuchu wojny znajdowali się w miejscowościach kąpielowych w księstwie badeńskiem, rząd **wyznaczył Baden-Baden jako miejsce stałego pobytu na czas wojny.** Znajdują się oni **pod ścisłym dozorem,** ale także pod opieką władz.

Zatrzymanie rosyjskiego automobilu pieniężnego.

Monachium, 17 sierpnia.

W pobliżu granicy czeskiej, na moście wiodącym przez Mołdawę, został zatrzymany pancerny automobil rosyjski za pomocą łańcuchów przeciągniętych w poprzek drogi. Automobil ów był awizowany przez policyę. Automobil, uderzywszy o zaporę, zatrzymał się, osoby zaś w nim siedzące siła pędu wyrzuciła z siedzeń. Osoby owe **uwięziono,** automobil zaś **skonfiskowano.** Znajdowała się w nim **znaczna suma pieniędzy w złocie rosyjskiem.**

Nędza armii francuskiej.

Berlin, 17 sierpnia.

„Vossische Zeitung“ donosi z Frankfurtu o odstawionych tam więźniach francuskich: Jeżeli cała armia francuska przedstawia się tak, jak ta kolekcya próbek, **to senator Humbert miał słuszność w swoich oskarżeniach.** Zniszczone lakiery, półbuciki, żółte chevreaux, podarte kamasze, oto **części ubrania większości więźniów.** Większość **niema kabata mundurowego,** a tylko na koszuli płaszcz. Patrony **w papierze** przewiesili sobie przez szyję.

Opowiadają oni **o ciężkich walkach koło Miluzy.** Atak Niemców przyszedł niespodzianie. — Gdy Niemcy szturmem się zbliżali, ujrzano ich na odległość stu metrów. Popielate ich mundury czyniły ich **niewidzialnymi z oddali.**

Powrót Austryaków z Anglii.

Londyn, 17 sierpnia.

Biuro Reutera donosi przez Berlin: Ambasador austro-węgierski hr. Mensdorff Pouilly wraz z członkami ambasady i 300 obywatelami austryackimi przybył wczoraj wieczorem do Falmouth, skąd morzem wraca do Austryi.

Kronika wojenna.

Berlin. Jak dzienniki donoszą, wśród poległych członków dworu znajduje się ks. Fryderyk Wilhelm Lippe, wuj panującego ks. Leopolda.

Budapeszt. Członek Izby magnatów profesor uniwersytetu baron Müller pod koniec urlopu bawił kilka dni w Paryżu i zawiadomił służbę, że 1 sierpnia powraca do Budapesztu. **Odtąd jego ślad zaginął.** „Pester Lloyd“ donosi, że go internowano w Nogent Le Rotrou.

Budapeszt. Ze strony kompetentnej konstatują, że wiadomość, podana przez kilka dzienników, jakoby poseł na sejm węgierski ks. Juryga został stracony na mocy wyroku sądu doraźnego, jest **nieprawdziwą.** Poseł Juryga znajduje się na wolności.

Aresztowania moskalofilów.

W zeszłym tygodniu aresztowano we wsi Kutkorzu, koło Krasnego proboszcza grecko-katolickiego Moncibowicza, jego żonę, akademika Gałuszkę i naczelnika gminy. Żandarmerya przeprowadziła rewizyę, przyczem znaleziono w cerkwi pod głównym ołtarzem i w szafie dwa austryackie bagnety z „kuplami“, rosyjską feldbindę, dwa pałasze oficerskie i jedno oficerskie portope. Wszystko to odwiozła żandarmerya do starostwa w Złoczowie. Władze przypuszczają, że znalezione w cerkwi, a przechowane tam od dłuższego czasu przedmioty, były przygotowane dla szpiegów rosyjskich, którzy w mundury austryackie mieli się przebierać.

Aresztowano ks. Dorożyńskiego grecko-katolickiego katechetę przy gimnazyum niemieckiem we Lwowie.

Z Turki donosi „Diło“, że tamtejsi przywódcy moskalofilscy uciekli do Rosyi. Adwokat dr Sochocki uciekł, jednak, jak słychać, władze graniczne przytrzymały go i aresztowały. Adwokat z Boryni, dr Siokało, który ożenił się w Petersburgu i tam przeszedł na prawosławie, uciekł również z żoną i niewiadomo, gdzie obraca się.

W Buczackiem aresztowano sędziego Kosteckiego i naczelnika poczty Kisilewskiego w Nagórzance. Obaj prowadzili konszachty z Rosyą, badali koleje i mosty. Dalej aresztowano księży ruskich Kuzyka, Ulwańskiego oraz kilku mieszczan i chłopów.

W Bobreckiem aresztowano, księży Kaczałę, Czubatego, Glińskiego, Karmalitę, Stecowa, Tordawskiego, Bilasza, Dobrjańskiego i Hyczkę oraz jego syna prof. gimnaz.

W Śniatynie aresztowano kasyera gminnego Wynohradnika, u którego ukrywał się szpieg rosyjski.

KRONIKA.

Poniedziałek 17 sierpnia.

Nowiny krakowskie.

Następny numer „Naprzodu“ wyjdzie jutro o godz. 8 rano.

Jeńcy rosyjscy w Krakowie. W porannem wydaniu naszego pisma podaliśmy wiadomość, że wczoraj wieczór Strzelcy przywieźli do Krakowa dwóch wziętych do niewoli żołnierzy rosyjskich. Pisaliśmy, z jakim zapałem tłumy przyjmowały na ulicach wozy jadące z jeńcami, których na noc odstawiono do kwatery strzeleckiej w budynkach powystawowych obok parku Jordana.

Notatka ta uległa **rano konfiskacie,** a południowe pisma krakowskie wydrukowały tęsamą wiadomość **bez przeszkody.**

Biuro pośrednictwa pracy przy organizacyach zawodowych (ul. Dunajewskiego 5, III p.) potrzebuje **zaraz** 1 ślusarza i 4 blacharzy.

Urodziny cesarza. Prezydyum miasta rozplakatowało odezwę, wzywającą mieszkańców miasta, aby jutro, we wtorek, z okazyi urodzin cesarza udekorowano domy w chorągwie o barwach państwowych i narodowych, zaś zamiast iluminacyi, żeby składano w prezydyum magistratu datki na cele narodowe.

Z teatru ludowego. Trzy przedstawienia (poniedziałek, wtorek i środa), które kolejno wypełnią: „Popychadło“, „Gwiazda Syberyi“ i „Kościuszko pod Racławicami“, przeznaczają artyści na dochód rodzin po polskich rezerwistach.

Repertuar teatru ludowego przy ulicy Rajskiej.
Poniedziałek: „Popychadło“.
Wtorek: „Zuch dziewczyna“.

Nowiny lwowskie.

Aresztowanie korespondenta pet. agencyi tel. Onegdaj aresztowano we Lwowie korespondenta rządowej petersburskiej agencyi telegraficznej, dra Jana Hryniewieckiego.

Z kraju.

Dezercya w wojsku rosyjskiem. Z Tarnowa donoszą: Granicę galicyjsko-rosyjską koło Borudowej, Szczucina, Laskówki przekraczają oddziały kozaków i rosyjskiej straży pogranicznej z końmi i w pełnym rynsztunku. Oddziały te oddają się strażom pogranicznym bez żadnej walki. 26 ludzi rosyjskiej straży pogranicznej dotarło biegiem Dunajca do Otfinowa i oddało się w niewolę austryacką. Uwięzieni powiadają, iż podobnie czynią inne oddziały rosyjskie i że dezercya w armii rosyjskiej przybrała ogromne rozmiary.

Z Jasła piszą: Dnia 14 b. m. wojskowy automobil ciężarowy przejechał wiceburmistrza Kliera, który zginął na miejscu. Był to człowiek starej daty, jednak dla miasta położył wielkie zasługi.

W nocy na sobotę zmarł nagle adwokat Chwalibóg, szambelan papieski, znany w mieście klerykał.

Wydawca: Ignacy Daszyński. — Redaktor odpowiedzialny: Franciszek Kubanek. Drukarnia Ludowa, Kraków, Dunajewskiego 5 (Telefon 1310).